

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Mariani Societatis Iesv

Nádasi, János

Romæ, 1658

Anno MDLXXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42840

sustentet, monstrat; vt dum Matrem colimus, Filium, eiusque erga nos, ac nostros beneficia agnoscamus; & fideles vtriusque seruos, fratres nostros, amemus, ac magni faciamus; bonâ spe freti, nos quoque à Christo in morte protegendos; effecturamque apud Filium Virginem, vt ad nos opera suâ tegendos faciat potentiam in brachio suo.

Ps. 70. S. Bonauentura pro morte sua apud Dei Matrem sollicitus, ab illa sustineri petit: *Expande, Domina, manus tuas: succurre pereunti: ne moreris propter gratiam nominis tui, vt efficiaris mihi in gaudium, & salutem.*

Sacchin.

n. 113.

B. V. rosa
rio suam
valetudi-
nem cu-
rare.

orat. 2. de

Ass. B. V.

195 Hoc anno magnis dotibus, ac meritis clarus inter obsequia infirmorum excessit 4. nonas Maias P. Iacobus Sotomaior Gadibus, Deiparæ Virginis cultui addictissimus. Solebat dicere: si quando deterius solito haberet, pro remedio se rosarium percurrere, & conualescere. Appositè S. Ioannes Damascenus Dei Matri sic loquitur: *Gaude, phar-*
macum ex omni pectore dolorem propulsans.

ANNO MDLXXII.

A Deo
amorem
erga B.
V. per
Sanctos
petere.

196 B. Franciscus Borgia hoc anno 1. Octob. Romæ mortuus, obseruabat perattentè, qui apud MARIAM cæli augustam velut primæ admissionis dynastæ, ac amici essent; & cum aliàs, tum anniuersariâ illorum celebratione redeunte, illorum apud illam officijs utebatur. Ita die S. Lucæ, primum quod per illum à Deo postulabat, erat pietas erga Deiparam, vt habeo ex eius chirographo: quippe qui pictor, & Euangelista fuerit MARIANVS; à cuius penicillo Mariæ imaginem, à cuius calamo Euangelium, & præclara quædam de Matre Dei accepimus. Sic illam ab illo in suo corde, velut in pinacotheca, collocari, velut in tabula pingi, ac velut in

in Bibliotheca reponi, seu tanquam in libro exarari, cupidissime desiderabat, quò eius sæpius meminisset: iuxta illud S. Ioannis Damasceni: *Curemus ut mentem memoriamque nostram Genitrici DEI promptuarium efficiamus.*

Orat. 2.
de As.

197 B. Borgia breuibus, & mirâ quadam virium contentione vibratis precibus, visâ B. Virg. imagine, nunc Matrem, nunc sedentem in eius puro sinu paruulum IESVM alloquebatur, gratias agebat, seque in spei dulcissimæ delicias erigebat. Meis, aiebat, vtilitatibus, mihi cælestem hunc paruulum diuina Virgo portauit: mihi eum sanguine castissimo, virgineo lacte nutriuit: mihi concipiebatur, mihi crescebat in MARIA vtero tenerimus infans IESVS, mihi maternis brachijs portabatur: tota illa & Matris opera ac diligentia, & Filij vita, ac incrementa mea sunt. Inde illi cælestes erumpabant scintillæ; vt nunc illam, nunc illum flagrantissime alloqueretur, gratias ageret pro Virginis lacte in effundendum pro nobis à IESV sanguinem transfundente. Optimè enim ibid. loquitur S. Ioannes Damascenus de CHRISTO ad Matrem: *Caro ipsius è carne tua, & sanguis è sanguine tuo.*

Ad B.V.
imagines
suspirare

198 B. Borgia adorabat sub MARIA corde latentem in vtero diuinum infantem quasi per Matris aures illi suggerens quæ petebat, seque per illam enixissime offerebat pro illis omnibus pro quibus ipse IESVS paruulus primâ quâ in vtero Virginis conceptus est horâ se Patri obtulit. Ita colebat Filium, ita Matrem: ex qua, quod ait idem, S. Ioannes, *Dulcis IESVS produit: qui totus est dulcedo, & totus desiderabilis, atque expetendorum omnium summè expetendus.*

In B. V.
vtero la-
tentem
Iesum ad
orare.

orat. 2. de
Nat. B. V.

199 Eucharisticam apparationem, & gratias red-

Q

Se ad
Euchar.
per B.V.
præpa-
rare.

reddendas idem illius ope aggrediebatur, toto ante triduo, alioque post, illi supplex; & postea suavor, ut alij quoque id agerent. Primo præparationis die vesperi ad illam flexis genibus eundum, & supplicandum suadebat, recitatâ nonies Angelicâ salutatione, ut ipsa nobis à Deo apparatus, animi mensæ tantæ parem, certè illi gratum, obtineat. Quo autem sensu salutationem nonies Virgini dici veller, explicuit; quem singulis ad illam aspirationibus complecti possumus in hunc modum, seruatis eiusdem verbis:

Ad 1. salutationem Angelicam. O Augustissima Angelorum Regina, rogo te per illud desiderium, quo, tanquam peccatorum Mater, Domini aduentum, adeoque humani generis remedium, tanto perè expectasti; ut tuis meritis, DEI, & animarum salutis feruentia desideria consequar.

Ad Secundam. Rogo te per illam tuam præparationem quam habuisti semper ad diuinam gratiam, ut mihi à Deo dignam ad sacramentum hoc præparationem impetres.

Ad Tertiam. Domina, per illam humilitatem tuam quâ DEI Filium in Incarnatione suscepisti; rogo te, ut itidem ego eum humiliter recipiam.

Ad Quartam. Rogo te per tui amoris dulcedinem, quo sine dolore natum complexa es; ut eum ego itidem charitate amplectar.

Ad Quintam. Rogo te, Domina, per illius doloris memoriam, quo de cruce depositum suscepisti in gremio; ut cum Passionis CHRISTI sensu eum recipiam.

Ad Sextam. Rogo te, in eius fidei memoriam, quâ eum quem resurrecturum sperabas, in sepulchro posuisti; ut cum incremento fidei CHRISTVM suscipiam.

Ad

Ad Septimam. Rogo te, Domina, vt per preparationem, quam ad Spiritus S. aduentum pro te, & Ecclesia tota fecisti, mihi à Deo gratiæ incrementum obtineas, quo dignè CHRISTVM suscipere valeam.

Ad Octauam. Rogo te per deuotionem quâ ipsa in Sacramento CHRISTVM suscipiebas, vt eum, & ego deuotè suscipiam.

Ad Nonam. Supplico tibi, Domina, per gaudium, & lætitiā quā à Filio tuo in die Assumptionis recepta es in cælum, vt ego itidem CHRISTVM cum gaudio spirituali recipiam. Hisce nouem punctis primo die consideratis, & nouem illis virtutibus petitis, altero quoque die ad eandem, & ipse it, & nos ducit.

Secundo die vesperī adeunda erit Mater DEI, cuius nobis manibus hic panis datus est, & dicendum: Oro te Domina mea gloriosa, vt quando hoc sacrum conuiuium in crucis mensa apparatus est, per eos quos sensisti dolores ad crucem, mihi hanc à Deo gratiam impetres, vt Filij tui passionis sim particeps. Offero verò tibi quinque orationes Dominicas, totidemque salutationes Angelicas; & supplico, vt efficias tuis precibus apud DEVM, vt CHRISTI quinq; vulnera in corde meo imprimantur.

Tertio die vesperī, oranda erit Sponsa Spiritus Sancti, & dicendum: O Sponsa Spiritus Sancti, & peccatorū Mater, obtestor te per eam gratiam quā templum SSS. Trinitatis facta es, meæ vt paupertati succurras. Recitabo verò septies *Aue MARIA*; quò per te dona Spiritus S. impetrem. *Triduo* ita in apparatione posito, triduum addēbat, pro reddendis gratijs, ad quas etiam ope Deiparæ sic utebatur.

Primo die vesperī ad Reginam nostram, & DEI

Q 2

Pa-

Patris filiam adeundum, recitatâ ter salutatione Angelica, & dicendum: Ago tibi gratias, Domina, de præparatione tua ad Incarnationis mysterium, quo tanquam medio ad nos cælestis hic panis peruenit. Maximum verò id est beneficium, quòd quam edimus caro, & quem bibimus sanguis ex te Virgine sit acceptus; quòdque eius meritis, & precibus, & ad CHRISTVM suscipiendum dignè præparemur, & nostra nobis à Deo peccata remittantur: quare pro omnibus tibi ago gratias, augustissima Virgo Mater.

Altero die vesperi adeunda Regina, & Domina nostra DEI Mater, recitatâque ter salutatione Angelicâ dicendum: Ago tibi gratias, ô Mater IESV, quòd lacte proprio, magnisque laboribus panem, hunc nobis ad victum dederis, in crucis ara pro nobis tanquam propositionis panem in altari in nostrum, & remedium, & leuamentum æterno Patri offerendum, atque in sacrario ad solitudinis nostræ consolationem reponendum.

Tertio die vesperi misericordiæ Reginam, & Spiritus S. sponsam adibimus; eique recitatâ ter salutatione Angelicâ dicemus: Gratias tibi ago, misericordiæ Regina, quòd charitate maximâ redemptionis nostræ causâ Filium DEI in cruce obtuleris. Quod si homines his quorum operâ redempti sunt, & seruitute liberati, magnâ se intelligunt obligatione deuinctos; tibi Matri misericordiæ, quæ pro libertate nostrâ carnem tuam, tuum sanguinem, amorem, vitam, bonum denique omne, pro nobis dedisti, quantum quæso debemus? Aut pro his, atque alijs in nos à te collatis beneficijs, quas possumus quæso grates persolvere? Non id quidem opis est nostræ: sed quas possumus tamen.
(nam

(nam quas debemus non possumus) & sacrosanctæ Trinitati, & tibi, & Sanctis omnibus referamus. Ita B. Borgia. Plus quàm obuiâ fronte appareat, in hisce thesaurorum later, ac artis magnæ ad Virginem Deiparam vtiliter solidèque colendam: vt sunt illius virtutes, gratiæ pro labore quem CHRISTO impendit, exilis opellæ nostræ cum illius gaza, meritisque coniunctio, fides viua, quâ idem qui de Virgine natus est CHRISTVS in sacramento præsens creditur; & hoc huius fidei fundamento nixa præstans quædam erga CHRISTI in Eucharistia diuinitatem, humanitatemq; vnâ iunctam, religio. Deipara nos pulchros reddet, vt pulchri ad pulchrum accedamus; sicut illam, teste S. Isidor. diuina, & sempiterna speciositas superaffluenter splendidam reddidit, vt Filij DEI domicilium esset, ac Mater.

200 Inter palmates Deiparæ actuosè colendæ modos B. Borgia, & hunc habebat, vt si quid è voto successisset, si de re quapiam laudaretur, corde cum illa coniuncto, illius verbis gratias DEO per illam, redderet, nullâ sibi rei benè gestæ parte decerptâ. Idem concionatorem docet, dum ait: Si fortè dicent amici, fructum te concionando referre, dic eum humili MARIA: *Magnificat anima mea Dominum*. Atque hæc est vna oratio reponenda in pharetra, seu thesauro iaculatoriarum. Amemus, & colamus hanc: vt illa dignas DEO gratias pro nobis reddat. Etenim, vt ait S. Ildefonsus; *Eius honor, & gloria, laus & gratiarum actio est Redemptoris*.

201 Ex obuijs quoque rebus quæ accidunt, MARIANÆ pietatis succum capiebat B. Borgia, & capiendum docebat: quale illud est, cum dicit eum qui ab annicis diuellitur meminisse debere IESV & MARIE, quando hæc ab illo, ad patiendum, & morien-

orat. 4. de
Nat. B. V.

Dum lau-
damur,
gratias
Deo red-
dere ver-
bis B. V.

ser. 3. de
Ass. B. V.

B. V. me-
moriam
dū ami-
cis vale-
dicimus
retinere.

riendum abeunte, auulsa est. Amoris verè incendiū est velle illum quem amas, etiam in minimis, vbi ratio suggerit, imitari. *Vita B. MARIE*, inquit ibid. S. Ildefonsus, *fuit magisterium valde eximium probitatis. Ecce via quā pergere debeatis.*

Humili-
tate illā
colere.

202 Animi verò demissione verum Deiparæ cultum constare censebat B. Borgia, & hac potissimum ratione colendam; utpote virtute illi præ alijs charā, Deoque vnicè pretiosā, qui humilibus dat gratiam, quā humilem MARIAM impleuit. Monerit nos ait ad hoc ipsum, quod cum Beatissima Virgo virtutibus omnibus cumulata esset, humilitatis tamen solius videtur meminisse, cum Dominum magnificans dicit: *Respexit humilitatem ancillæ suæ*, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Audiamus & hîc S. Ildephonsum loco laudato ita pronunciantem: *Thesaurus eius humilitatis perscrutemur. Nam humilitas custos reliquarum virtutum est: & ideò venerabilis Virgo, quia virtutes sibi aggregauerat, custodem earum humilitatem in animo ferebat.*

Vocatio-
nē Deo
per B.V.
acceptā
referre.
Incit. n.
35.

f. in Nat.
B.V. de
aquadus-
tū.

Curare
ut à tiro-
nibus eni-
xè cola-
tur.

203 Idem, quod in Societate esset, id verò, secundum DEVM Deiparæ referebat acceptum. Nec desunt qui dicant, ut mox addemus, B. Borgia vocatum esse ad Societatem à Beatissima Virgine, quamuis propenderet ex se ad statum alterius ordinis, id quod in eius vita afferemus. *Altiùs antueamini*, ait Bernardus, *quanto deuotionis affectu DEVS MARIAM à nobis voluit honorari, qui totius boni plenitudinem posuit in MARIA; ut proinde si quid in nobis est, si quid gratiæ, si quid salutis, ab ea nouerimus redundare.*

204 Volebat illam, curabatque à Societatis tironibus coli eximiè, ac flagranti studio adlegi in Patronam. Recepta plurimum famā res est, quod-
dam Societatis Nouitios ab illo interrogatos, qui-
bus-

busnam Cælitibus præcipuo studio essent addicti, & quorum se Patronorum delectorum clientelæ potissimum adstrinxissent. Reperit à nonnullis Deiparam non delectam; & admiratus, Nouitiorum, Magistrum, vt illorum constantiæ salutique attentè consuleret admonuit. Nam se de illorum perseuerantia subuereri. Et verò illi ipsi, alius alio tempore, miserabili vertigine ad caduca retracti, ad sua sunt præcipitia reuoluti. Id in Romano tirocinio euenisse ait è Poirao Ianinus in Corona Deiparæ compendio perscriptâ. Plenum est solidæ spei id quod suggerit hîc Bernardus: *Aduocatam præmisit peregrinatio nostra, quæ tanquam Iudicis Mater, & Mater misericordiæ, suppliciter, & efficaciter salutis nostræ negotia pertractabit.* Nobili experimento didicit id ipse Borgia, cui per B. Ioannem Texedani Ord. Min. dici voluit Beatissima Virgo, vt Societatem IESV ingrederetur: ita ex eius vita id referente Nic. Lancicio t. 2. opusc. 17. n. 179.

205. Ad propensam, ac effusam erga cultum, Deiparæ liberalitatem ita se B. Borgia, ita socios, ita omnes accendebat, vt diceret; Cùm sacratissimæ Virgini sumus obligatissimi propter Filij educationem, erubescere debemus, quòd gratiam tanto beneficio parem nunquam rependamus: quin etiam, sumus ingrati adeò, vt nec ab ea misericordiam petere præ pudore audere deberemus. Vnde liquet Borgiam in ipso hoc supremæ Virginitis cultu, verè CHRISTI amorem quæsiuisse; amasseque Matrem ob amorem Filij, adeòque amando illam illum amasse, dum pro impensis CHRISTO Maternis ab illa obsequijs nunquam pares referre se posse gratias fateatur, dulcissimo grati animi amplexu Matrem, vnâ Filiumque complexus. S. certè Casimirus

omni

ord. 2
lib. 55
in p. 100

pag. 224.

Ser. I. in
As. B. V.

Colere
B. V. ob
Filij edu-
catione.

ord. 2
lib. 55
in p. 100

omni die, vt MARIA laudes dicat, seipsum hortatus, post multa, velut causam adiungit, dum dicit: *Tu portasti inter casti ventris claustra Dominum Creatorem, ad honorem nos reformans pristinum.*

Sabbato
de illa
meditari.

Marracci
in Fun-
dat. Mar.
pag. 228.

Mortem
suam per
B. V.
Christo
offerre.

Coloss. 3.
17.
1. Corint.
10. 31.

206 Sabbatum, vt diem Marianum, illi meditando dandum suadebat. In ijs quæ ad Regias Madridi Sanctimoniales dedit monitis ait: Sabbato cogitanda esse Beatissimæ illius Virginis tenera illa suspiria, quibus Incarnationem Verbi cupide expectabat, & humani generis libertatem. Nec citra illius dolores erant futura, quæ petebat, vtpote cuius maternam animam doloris gladius erat pertransiturus. Expendendum quomodo concepto diuino infante suos, & illius dolores omnes aeterno Patri obtulerit. Ad hæc erubescendum esse suggerebat; quod tanta nos dolorum, & Filij, & Matris cepisset obliuio. Bernardo Ptolomæo CHRISTVS, & Deipara (cui stella pectus ornabat) visi sunt, argenteæ scalæ inniti, & ascendentes iuuare. Singula vitæ CHRISTI Virginisque mysteria scalæ sunt pretiosæ per quas attentâ meditatione in cælum ascendimus.

207 Quæ Borgiam mortis optimè obeundæ sollicitudo perurgebat, hæc etiam alijs feliciter ab illo addita industria est, vt quemadmodum ea quæ adiaphora dicuntur, si ad finem diuinum referantur, & offerantur DEO, premium è cælo præmiūque accipiunt: ita mors, quæ nobis in hac mortalitate suprema veluti scena est, CHRISTO morienti per MARIAE manus oblata; pretium ab illis præmiūque acciperet. Quod ergo de cibo, potu, & omni quam suscepimus occupatione, monet Apostolus: *Omne quodcunque facitis, in verbo, aut opere, omnia in nomine Domini IESV CHRISTI. Sive ergo manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam*

DEI

DEI facit; vt hoc nobilius ageret Borgia, mori
etiam voluit in nomine Domini IESV CHRISTI in
gloriam DEI, morte suâ morienti CHRISTO ac Pa-
tri æterno per MARIAM oblata. Eapropter adibat
CHRISTVM Crucifixum, & Matrem sub cruce stan-
tem quotidie, aliosque vt adirent hortabatur; pete-
batque, ac peti ab illo, & ab illa suadebat, vt per
eum dolorem, quem sensit ipse quidem moriens,
cuius verò Mater morientem aspiciens, id nobis
concedat, vt in morte nostra, & mortis ipsius re-
cordemur; & propter ipsius mortem nostrâ mors
sit æterno Patri accepta. Quæ responderari omni-
nò meretur, faciem Borgia prælucente. Nam si
omnia quæ agimus per CHRISTI & eius manus DEO
offerimus, ne nobis otiosa pereant, si adiphora,
seu indifferentia, vt vocant, esse sinantur, nec al-
tius ad amoris DEI & gloriæ finem eleuentur; quan-
to magis par est, vt mortem ipsam nostram, in
qua tantum nobis agendum est & patiendum, ne
velut adiphoram & sine merito esse sinamus, id est;
simplex naturæ debitum, senio, morboque urgente
persolvendum, sicut illud etiam bruta persolvent;
verum faciamus è suprema illa naturæ necessitate
virtutem summam quam possumus, si mortem ipsam
per Matrem vitæ, ac eius Filij sanguinem DEO eni-
xè offeramus; ac illam pretiosis his erga Cruci-
fixum, & stantem sub Cruce Virginem officijs exor-
nemus. Huc respectabat S. Bonaventura cum dice-
bat ad Virginem: *In manu tuâ salus, & vita consistunt,
letitia perpetua, & æternitas gloriosa.*

208. Cum erga Crucifixum Dominum præcipuâ
religione ferretur B. Borgia, ad illam cumulatius
exaugendam, illi præficiebat Beatissimam CHRISTI
Matrem, quæ ignem illum toto conceptum pecto-

R

re,

B.V. stan-
tem sub
Cruce
quotidie
adire.

Psal. 71.
Præficere
illâ morti
nostrâ cū
Christi
morte cō
iungendâ.

re, ne sospiretur, ipsa custos, ac velut Vestalis diuina prouidenter custodiret; Ioanne quoque ac Magdalenâ eum in finem adhibitis, vt eorum etiam præsidio apud CHRISTVM, & Deiparam tegeretur: ad pedes crucis perpetuâ, perque omnem vitam in singulas horas perennante morte coram pendente Filio & stante Matre, moriendo, se ad mortem perquisitè accuratèque obeundam hoc industriæ medicamento componens: *Perduc*, inquit idem Bonauentura ad Virginem Matrem, *perduc animas nostras ad sanctum finem*.

Psal. 86.

Gratias
Deo per
illâ age-
re pera-
cto itine-
re.

209 In itineribus laxabat animum Borgia eximia in Virginem pietati: videbaturque ipsa Virgo illi Lauretum visenti fauere leuamento à doloribus dato, quò ad sanctuarium illud propius accedebat. Redux ab itinere DEO per DEI Matrem gratias referebat. Vnde Romæ coram celebri Deiparâ, cui à populo nomen est, templo, venerabundus diu in lectica iam æger precatus est. Thoma Borgia interea ne à quopiam interPELLARETUR omnes arcente. Ibi ille gratias per illam agebat DEO pro itineribus exantlatis; gratiamque postulabat pro itineribus æternitatis, imminente iam præforibus morte, prosperè ineundis. S. Bonauentura Beatissimæ Virgini de anima sua loquens, ita ait: *Esto illi scala ad regnum celorum, & iter rectum ad Paradisum DEI*.

Psal. 113.

B.V. ora-
re pro ijs
quib' gra-
tias age-
re debe-
mus.

210 Eandem habebat B. Borgia instar ærarij. Si cui euangelium persoluendum esset pro grato nuntios illi à B. Virgine dona postulabat. Ita pro eo qui nati sibi è Carolo Filio nepotis nuntium afferrebat recepit se Deiparâ pro illo nuncio ter salutandæ supplicem futurum: ibi suæ ratus esse diuitias paupertatis. S. Augustinus salutationem Angelicam vocabat *calum sidereum, coronam gloriæ ex lapidibus*.

dibus pretiosis & auro compositam. Hoc auro soluebat Borgia suo illi nuntio, boni nuntij baiulo: magnum certe coram DEO munus.

Maracci.
in Fundat
Marianis
à pag. 38.

211 Quàm ad Virginis honorem pertinere ducebat, splendide illam vndique celebrari, tam ipse illam cultu paupere coli à se debere censebat. Quare Marianam coronam minimè pretiosam, eamque de musicis chordis confectam gestabat, sic Virgini placitum. Imitabatur in hoc S. Franciscum de Paula Franciscus; qui, vt est in eius vita, oblatam sibi à Ludouico XI. Galliarum Rege auream B. Virginis imaginem non admisit: dixitque suam è papyro suæ pietati abundè sufficere. Coronam verò Deiparæ portabat è cingulo: in quo illam conspicua Catharina Regina Franciæ, cum Borgia istuc versaretur, illam venerationis ergò ab illo petitam accepit, & pie seruauit.

E cingulo pauperem B. V. coronam portare.

212 Vt diuino sacrificio flagrantius operaretur, à se curatam S. Mariæ Maioris imaginem reliquarum Prouinciatarum dispersarum veluti primatam in eo in quo sacrificabat altari deposuit: vt ab illa Filium ritè tractare condisceret; ipsoque illius aspectu ad mysterij tanti reuerentiam sese incederet; quæ etiamnū in Mariano Romanæ Domus Professorum Sacello istuc sacra peragētibz Patribz incitamento est ad pietatem, atque solatio; Fratres verò ad operas domesticas destinati, coram eadem quot hebdomadis semel, iterumue, aut sæpius, diuinam synaxim percipiunt. Canon Missæ Ethiopum sic habet in rem præsentem: Gloria sit Diuæ Mariæ quæ est gloria nostra, & quæ parurit nobis sacrificium.

Sacrum celebrare coram B. V. imagine.

213 Eius quam cum Principibus habebat B. Borgia amicitiæ ac necessitudinis vinculum, &

Nobilibus cultū illius commendare.

Apud Ray
naudū in
Nomencl.
pag. 71.

Festis
B.V. spi-
ritū re-
nouare

Visitat,
B.V.

emolumentum esse volebat augustæ huius virtutis pulcherrimum incrementum. Regi Catholico, cui sanctæ Crucis particulam dederat, etiam Romanam S. Maria Maioris imaginem donauit: vt geminis hisce velut polis nixus Rex, benè se, benè Rempubli- cam gubernaret. Eodem dono ad impensio- rem Virginis pietatem stimulauit MARIAM Impetratricem, vt tanto nomini responderet; Ioannam Prin- cipem, & sorores; Regem Lusitaniæ Sebastianum, & Reginam Catharinam. MARIA S. Anselmo est nobilitas populi Christiani. Gregorio VII. nobilitas omnium electorum; Græcæ Ecclesiæ, nobilitas cali- & terra. Meretur nobilitati commendari, vt ab illa modis nobilissimis honoretur.

214 In celebrandis Deiparæ festis, veluti so- lennibus anni totius & fori cælestis merciumque emporijs, prælargè ingenium, operamque intendit B. Borgia, in omnia occasionis arripiendæ consilia expeditus. Seligebat festa quibus animum ipse suum introspiceret attentius, ac instauraret, si quid elanguisse comperisset: idque ideò festis Virginis, vt illa dilectionis Mater fidele hoc sui serui pectus pulchriore semper Filij sui dilectione imbueret, re- nouaret. Inter hæc sui colligendi tempora erat etiam dies Deiparæ à salutatione Angeli exurgen- tis, & Elizabetham Ioannemque visentis; quo die DEVS, Deiparæ veluti manu Societati dederat Borgia Generalem: vt iam de hoc die, seu Visita- tionis festo, quo ad suum spiritum custodiendum, & inflammandum duos, & tales, Præpositos Gene- rales Lainium, & B. Borgia, accepit Societas, dicere possit illud ad B. Virginem: *Visitatio tua custodiuit spi- ritum meum.*

215 B. Borgia est illud: Super omnia debet Re-

Religiosum confundere, quòd *seruus DEI* dicitur, qui tamen ei sæpè sit inimicus. Nomen certè id est, de quo Virgo Beatissima veluti gloriabatur; cùm se diceret ancillam DEI: quod magnòperè superbos quosque debet confundere. De eodem Deiparæ titulo cùm loquitur Andreas Archiepiscopus Hierosol. stupet, & exclamat; *Ece ancilla! Euge admirabilem dispensationem! Euge illius gratiæ! vah liberæ illius voluntatis & præsentia! Verè Spiritus S. cohabitavit Virgini.*

Servum
Dei esse
ad imita-
tionem
tituli
B.V.

In An-
nunciat.
B.V.

Novem
menses
Deiparæ
gravidæ,
solitudi-
ne hono-
rare.

In Annun-
ciat. 2.

Silentio
illam co-
lere.

Psalmum
SS. No-
minis
MARIAE
quotidie
recitare.

216 Amabat solus esse B. Borgia, quantum officij ratio id sinebat; videbaturque sibi cum CHRISTO tunc in gremio Virginis paruulo, & adulescente illi subdito vna in domo habitare. Idcirco Romæ necdum Societati Præpositus, novem dies ipse sibi à curis eximios delegit, honori & memoria novem mensium, quibus in arcano purissimæ Matris conclavi clausus habitavit conceptus IESVS. In Beatissima Virgine S. Gregor. Thaumaturgus laudat silentij studium, aitque: *Quietem, atque silentium, castitatis Matrem, amplectebatur.* Huius silentij ac quietis studio B. Borgia his novem silentij diebus, alios tres, & triginta dies adiunxit eiusdem CHRISTI amoris, qui tot annos partim domi Matti subditus habitavit, partim se salutis nostræ foris impendit; petebatque Borgia despectus ac secretus quierusque in aliquo Societatis angulo, non in publico, habitare.

217 Cùm ita solus secum esset, haud inutili otio conterebat id quod sibi temporis lucrabatur. Solebat quotidie cùm psalmum è quinque nominis MARIAE Virginis psalmis conflatum recitaret, flexo semel genu Deiparam reuereri: quem Hyperdulæ cultum vocamus, dum Virgini eâ reuerentiâ

Hyper-
dulia re-
uerentia
B.V. ex-
hibere.

Ser. de B.
V. signum
magnum.

Habere
catalogū
precum
ad B.V.

Coronā
B.V. my-
steria me-
ditari.

Psal. 83.

Hebdo-
madā in
mysteria
distribue-
re.

tiā supremum; qui supra Sanctos omnes est, & solo Iarriæ cultu minorem cultum nos exhibere testamur. Inter Marianas rosarij preces eandem genua curuandi consuetudinem, quinquies nempe ad 5as Orationes Dominicas, integrabat. Agamus & nos quā nobilem hyperdulia cultu id quod egit B. Borgia; quodque suasit Bernardus nos ita hortatus: *Amplectamur MARIE vestigia, fratres mei, & deuotissima supplicatione beatis illius pedibus prouoluamur.*

218. Precum quibus voce conceptis Deiparam quotidie honorabat B. Borgia catalogum habebat destinatum. Eas inter fuit Psalmus ille *Marianus*, cuius memini, ē quinque *Mariani* nominis psalmis confertē contextus. Tum corona Deiparæ; quam etiam Prorex cū esset, quotidianam habebat; mysteria illius gratē ponderans; quod mysterio illo uti benē haud sciuiſſet erubescens; petensque gratiam aliquam ei quod mente tractabat mysterio congruentem. Constantia in precibus, velut in tributo illi pendendo, faciet, ut & ipsa preces fundat pro nobis. de quibus S. Bonauentura: *Superfluous, & balsamum oratio eius, incensum preces eius: non reuertuntur vacue, nec inanes.*

219. Pretiosum illud quod salutandæ toties Deiparæ transcribitur tempus ratur, nullam illius particulam perire sinebat. Utque ne frigida, obtusa, & hebes esset illa pietas, illi nouam ē mysterijs flammæ materiam suggerebat. die lunæ seu feriæ secundā, & quintā, ita IESV & MARIE memoriam celebrabat, ut particulatim meminisset MARIE DEI Filium concipientis, Elizabetham visitantis, IESVM parientis, Purificationis ritum obeuntis, paruulum CHRISTVM amittentis, atque inuenientis:

ris: quæ sunt quinque mysteria gaudiorum. Feriam tertiam dolorum mysterijs assignabat, vnâ cum feriâ sextâ, & Sabbato; quartam denique gloriosis vsque ad Assumptam & coronatam in cælo Virginem, Dei Matrem. Horum omnium, piam facilemque methodum conscripsit; & singulorum mysteriorum meditationem adiecit. MARIA, S. Isidoro, *cælum cæli, mysteriorum thesaurus est*. Ita proinde orandum, vt mentem ad hoc cælum eleuamus, & ex hoc mysteriorum thesauro inter orandum cæli diuitias eruamus.

220. B. Borgia ea quæ de Virgine prodit Euangelium, aurifodinæ instar habebat, & solida inde ac pretiosa eruebat axiomata sanctitatis, non vjolenter, sed suauiter diuini characteris istic expressi ductu, virtutumque se ipsas, vltro nobis offerentium. In visitante Elizabetham Virgine, actuosè amare proximum desiderabat; idque petebat à Deo per Virginem, tanquam regulam charitatis. In Purificatione adorabat integerrimam purissimæ Virginis mundiciem: eam sibi deesse dolebat; petebatque perfectissimam castitatem. Ad conciones vtiliter audiendas, illam suadebat debere præfici, vt Magistram. Idem Isidorus hanc Virginem vocat, *admirandum diuinæ artis opus*. Huius operis admirabilitas è vita eius lectâ spectanda est, & ab illa discenda ars veræ virtutis. Nam in singulis Deiparæ festis vna ferè inter plures virtutes illustrius elucescit.

221. Per internos actus idem crebrò animum sursum ad Virginem eleuabat, gaudebatque de illius Assumptæ & coronatæ gloriâ; rum se in seipsum demittebat rubore plenus, quòd illi hætenus non æquè ac par erat fuisse addictus: quaque iam

in

Orat. 2.

Mores è
mysterijs
vitæ B.V.
instrue-
re

Oras. 1.

Internis
actibus
colere
B.V.

in cælo aduocata nostræ nomine gaudere dignaretur Virgo, illam enixè rogabat, vt eò quò illa præcessit, nos quoque illam eius ope sequamur; cùm etiam

Orat. 2. laudatus Isidorus illam post CHRISTVM *vita interminabilis causam appeller.*

Rosaria 222 Rosarijs etiam distributis gaudebat B. Borgia spargi plura colendæ Virginis inuitamenta & instrumenta: nec defuere qui acceptum à Borgia dono rosarium, loco sacri pignoris in veneratione habuerint. Inuitemus omnes ad illam salutandam, laudandam: Omnes, inquit Isidorus, omnes arbitror Angelicos ordines, & cælum, & Solem, & terram, ac mare, & reliquas creaturas datis unicuique linguis vna omnes cum Gabriele acclamasse Virgini: Aue!

*In sacro
& templi
ingressu
illam co-
lere.*

223 Diuina mysteria, vt ita diuinè tractaret Borgia sicut ipsa Filium suum in Eucharistia post illius in cælum ascensum suscipiebat, id etiam fibi à DEO per illam dari crebris precibus flagitabat; ne in ipso quidem templi aditu illius oblitus, verùm per illam à DEO petens, vt sicut illa DEO in templo Filium præsentauit; sic & ipse DEO fisteretur, & esset Spiritus S. templum: Obsecremus Virginem, pergit ibid. S. Isidorus, *vt viuificam escam dignè sumamus.*

*Labores,
vineas ei
dedicare.
Spec. ex. pl.
diff. 9. ex.
103.*

224 Gandiæ Collegium fundarat Franciscus Borgia tunc adhuc Dux; eidemque Collegio vineam seu nouelletum, suis ipse ac suorum filiorum manibus conferebat: & singulas vites ita distribuebat, vt alias SSS. Trinitati, alias IESV, alias Beatissima DEI Matri, Sanctis alijs, ac alijs alias dedicaret; clero interea & symphoniacis, litanias, & in ijs SSS. Trinitatem, Deiparam Virginem, ac cælites, ritè canentibus. Ita labores nostri DEO

per

per Virginem offerendi: de qua notum est quod
pie laborantium sudorem absterferit, collegerit,
sibi instar pretiosi odoris esse dixerit; premium
illis, coronamque promiserit.

225 B. Borgia ita suam erga Caelites officiosa
voluntatis propensionem à se nobilitandam cogita-
bat, si cum omnibus, & prae omnibus vnicè hono-
raret augustam caeli, Sanctorumque omnium Prin-
cipem. Nam Sanctos alios alijs passim pro arbi-
tratu posthabere cum inconsiderantia sit potius
quàm pietatis, Dei Matrem tamen omnibus ante-
ferre & licet, nec dedecet. In hac ergò, &
in Sanctis omnibus, laudabat Maiestatem, ac bene-
ficientiam Dei; & quicquid illa, & illi à Deo gra-
tiae, quicquid gloriae accepissent, quicquid vicissim
grati animi obsequio reddidissent, gratulabatur
Deo, ac Virgini, & Sanctis omnibus. Exempla
verò illius, & illorum (vt lucem à Deo tetrìs no-
stris tenebris datam) gratè accipienda docebat.
Clauitatem Lunae, inquit, intellige Sanctorum exem-
pla, quae dum in huius seculi tenebris agerent nobis
reliquerunt. Vt verò in Luna est aliàs intensior
lux, aliàs verò remissior; ita non omnes Sancti e-
dem luce resplendent. Nam ceteros tanquam Lu-
na plena Beatissima Virgo virtutum magnitudine,
atque splendore longè antecellit. Si quis de Beata
Virg. vel de Sancto quopiam concionetur, gaudere
illum debere dicebat, quòd sit electus à Deo in-
strumentum gloriae illius de qua dicit Sanctae san-
ctorum, vel calitum aliorum.

226 A Beatissima Virgine frequenti suspirio
petebat B. Borgia sensum illum quem habuit è gla-
dio doloris. Pro iaculatoria interdum oratione illi
erant selectissima quaedam è caelo nomina. Vnde 4.

S

Febina-

Deo gra-
tias pro
B. V. &
SS. age-
re.

Gaudere
dum de
B. V. cō-
ciona-
mur.

Dolorem
B. Virgi-
nis pete-
re.

Horas
certas il-
li dare.

in Euang.
de SS.
Deip.

A Deo
per B.V.
petere
artem o-
randi.

Item ar-
tem bene
utendi
potentijs

In visit.
SS. Sacra-
menti,
comitem
B.V. acci-
pere.
Festum

Visit. B.
V. piè ce-
lebrare.

Februarij sic scribit: *Tener affectus nominato Patre, Filio, Spiritu S. IESV, MARIA Aliàs ita: In Missa cum venit ad consummationem, dolor Matris petendus. Aliquando primas tres diei horas dabat Crucifixo, duas proximas Matri DEI propter mortem crucis, & corporalem. Aliàs dat vnam horam CHRISTO, Matri, & Seraphinis; aliam CHRISTO, Matri, & Cherubinis: nempe ad amorem, & scientiam à CHRISTO per Matris, ac Seraphinorum, & Cherubinorum preces per illas horas pijs suspirijs impetrandam. Beatam te predicant, ait ad B. Virginem S. Athanasius, omnes Angelorum, & terrestrium hierarchia; & hierarchicas manus attollentes, benedicunt tibi. Ab istis deinde nos hierarchia terrestres exaltationes DEI in gutture ferentes, siue quod didicimus, siue quod mutuo hæc verba sumpserimus exaltamus te! Ave gratia plena!*

227 B. Borgia orandi artem, tanquam rem summam, à summa quæ post DEVM est creatura, id est, à DEI Matre, ac per illam à DEO petebat. 28. Dec. ita scribit: *Attollere oculos ad Deiparam, ad petendum, quod petebat, & faciebat ipsa cum suum Filium in vlnas suscipiebat.*

228 Idem 30. Decemb. Petendum ait à Dei-para auxilium ad bene vtendum potentijs, seu appetitu irascibili, & concupiscibili, & alijs. Per illam petit virtutes quas 1568. 22. Iulij enumerat, & 1565. 8. Augusti: *Petita, inquit, ex Matre DEI humilitas.*

229 B. Borgia anno 1568. 16. Ianuar. Assumpsit, inquit, ad visitationes, ad pedes Magdalenam, ad latus S. Ioannem, ad manus Deiparam.

230 Idem B. Borgia 24. horas diei Visitationis B. Virg. in 24. virtutes Virginis Matris distribuit, considerato illius modesto silentio, & omnibus quæ egit

egit, quæque dixit. Aliàs monet, ipsos quoque nostros passus passibus Beatissimæ Virginis imitatione iungendos dum Elisabetham visitat. Parebat nempe ille S. Hieronymi consilio dicentis: *Amate quam colitis, colite quam amatis: quia tunc verè eam colitis, & amatis, si imitari velitis toto corde quam laudatis.*

231 B. Borgia decimoquinto ante festum Pentecostes die sic scribit: *Cæpti xv. dies pro xv. mysterijs Rosarii ad præparationem SS. Spiritus.* Et benè nos illa illi parabit. Nam & illam sibi Spiritu S. cooperante præparavit Deus, fecitque sacrarium Spiritus Sancti. S. Bonaventura: *Irradiatio gloriæ tuæ dilucidat intellectum: & lux miserationum tuarum perducit ad salutem.*

ANNO MDLXXIII.

232 P. Martinus Gutierrez hoc anno in ærumnis hæretici carceris diem obiit. de quo ita Societ. historia scribit: Inter eximias Martini Gutierrez virtutes eminebat aduersus Deiparentem cæli Reginam propè inenarrabilis observantia inde vsque à prima ætate suscepta. Neque indulgentissima Mater clientis sui vincebatur officijs. De quibus vide R. P. F. Eliam à S. Teresa datè lib. 2. legat. pro animabus purg. c. 31. n. 61. & pretiosas occupationes morientium in Societate. c. 10.

233 Historia Collegij Matritensis refert, de P. Martino Gutierrez conflata calumniam inter illa turbida quibus tunc Societas in Hispania iactabatur. Adijt ille Deiparam supplex; vt illa apud Filium efficeret, quò veritas elucesceret; ne calumnia de innocentia triumpharet: atque luculenter est adiutus, vt aliàs dixi. S. Bonaventura: *Circumderunt me viri mendaces, & congregata sunt super*

Marracci
in vita S.
Hieron. in
Fundat.

p. 26. 27.

Ad Pentecostes
festum per
illam se
parare.
ps. 85.

à n. 7.

Incit.
Græc. n. 36.

M. S. lib. 4
c. 8.

Vide In-
cit. n. 37.

Ad B. V.
recurre-
re in ca-
lumnijs.
ps. 121.

S 2

me